

- Με την Έλσα Αλεξίου και την Αθηνά Κρητικού
- With Elsa Alexiou and Athena Kritikou

- **Απομαγνητοφώνηση: Σελίδα 1 με 6 / Transcript: Page 6 till the end**

Απομαγνητοφώνηση

Ανδρική φωνή: Είναι τα Podcast, του hoponinclusion.com.

Αθηνά Κρητικού: Γεια σας, είμαι η Αθηνά Κρητικού, ιδρύτρια και πρόεδρος του Σ.Κ.Ε.Π. Σήμερα, φιλοξενώ, τη φίλη μου Έλσα Αλεξίου. Η Έλσα, είναι ιδρύτρια και CEO της F2F Insurance.

Ανδρική φωνή: Αναπηρία; Μην κολλάς στα στερεότυπα. Συζητάμε χωρίς φίλτρα, όλα τα Τι, Πώς, και Γιατί που μας προβληματίζουν.

Αθηνά Κρητικού: Έλσα μου, καλημέρα, σε ευχαριστώ πολύ που είσαι μαζί μας σήμερα.

Έλσα Αλεξίου: Καλημέρα, Αθηνά μου, χαίρομαι πάρα πολύ που είμαι εδώ.

- Γεννήθηκες με μια ιδιαιτερότητα, η ιατρική ονομασία είναι συγγενή απλασία αριστερής χείρας, έτσι δεν είναι;

- Ακριβώς.

- Στην ουσία;

- Στην ουσία, το πολύ απλό, μου λείπουν δάχτυλα απ' το αριστερό χέρι.

- Αναφέρεσαι, τακτικά, στα ΑΝ της ζωής, που υπάρχουν και στριφογυρίζουν στο μυαλό μας. Σ' όλα τα ΑΝ που σημαδεύουν τη ζωή μας. Θα μπορούσες να είχες γίνει κάποια άλλη, αν δεν είχες

γεννηθεί με αυτό το χαρακτηριστικό; Σε τι σε εμπόδισε, σε τι, ενδεχομένως, σε βοήθησε και σε τι επένδυσες, σαν άτομο και σα γυναίκα. Και, θα ήθελα, να σε γυρίσω στο σχολείο και στη φοιτητική ζωή, να πάμε λίγο, το χρόνο, πίσω.

- Ε, η αρχή των πάντων είναι.. είναι αυτή γιατί, όταν μπαίνεις στο σχολικό περιβάλλον αντιλαμβάνεσαι και τη διαφορετικότητά σου.

- Στα 5-6, που ξεκινάς το σχολείο, αντιλαμβάνεσαι πως...ότι, δεν είσαι ακριβώς το ίδιο με τα άλλα παιδιά. Ακόμα και στο δικό μου, μικρό, πρόβλημα, δεν είναι μια αναπηρία που είναι ιδιαίτερα σημαντική. Εμ... αυτό, πρέπει, μέσα στην παιδική σου ηλικία και μέσα στην εφηβική σου ηλικία, να το δουλέψεις με τον εαυτό σου, να το αποδεχθείς, είναι πολύ δύσκολη η αποδοχή, σε αυτές τις ηλικίες, της διαφορετικότητας, της ίδιας, της δικιάς σου της διαφορετικότητας και, φυσικά, τότε, γιατί δεν είμαι και πιτσιρίκι, το μακρινή δεκαετία του '80, δεν υπήρχε και καθόλου ενημέρωση του κοινού, του πληθυσμού, σχετικά με τη διαφορετικότητα. Υπήρξαν περιστατικά bullying, υπήρξαν περιστατικά κοροϊδίας, που με έκαναν να αμφισβητώ εμένα, την ίδια και σαν κορίτσι και σαν παιδί και σα γυναίκα, αργότερα.

- Να σε...

- Αυτά έπρεπε να δουλέψω.

- Να σε ρωτήσω κάτι; Καταρχάς, υποπτεύομαι ότι, μια οικογένεια, εκπαιδεύεται δηλαδή, μαθαίνει και η ίδια, να διαχειρίζεται ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό. Έγινε κάποια επικοινωνία, υποθέτω, με τους εκπαιδευτικούς, τους δασκάλους του σχολείου. Ποια ήταν η αντίδραση, γιατί δεν είναι μόνο το bullying, που μπορείς να λάβεις απ' τους συμμαθητές σου, είναι και πώς αντιδρούν οι εκπαιδευτικοί, καθηγητές ή δάσκαλοι, γενικότερα.

- Τότε, αδιάφορα. Αδιάφορα, εντελώς, ειδικά στο λύκειο και στο γυμνάσιο και στο λύκειο, δηλαδή, μέσα στην εφηβεία, υπήρχε μεγάλη αδιαφορία εκ μέρους του σχολικού περιβάλλοντος, για το πώς φερόντουσαν σε εμένα, φαντάζομαι και σε άλλα παιδιά, γιατί, υπήρχανε και άλλα παιδιά με ιδιαιτερότητες. Αναγκάστηκα να αλλάξω σχολικό περιβάλλον, στην 1^η λυκείου. Έφυγα απ' το σχολείο που ήμουν και πήγα σε ένα άλλο και φοίτησα, ακριβώς, λόγω αυτής της μη αποδοχής που εισέπραττα εγώ. Ήταν πολύ διαφορετικές, τότε, οι συνθήκες. Συγκρίνω με τώρα, που και ο γιός μου έχει μια ιδιαιτερότητα, ο γιός μου είναι διαβητικός τύπου 1, που σημαίνει ότι θα κάνει ινσουλίνες μέσα στην τάξη, θα σηκώσει τη μπλούζα του, για να χτυπήσει την ινσουλίνη του, το 'χτυπήσει' το λέω επίτηδες, γιατί έχει κατηγορηθεί για χρήση ναρκωτικών από καθηγητή, με την ινσουλίνη. Αλλά, βλέπω ότι, σε γενικές γραμμές, είναι πολύ διαφορετική η αντιμετώπιση τώρα στα σχολεία, υπάρχει μια προστασία, απέναντι σε αυτά τα παιδιά. Στην ηλικία τη δικιά μου, στη γενιά τη δική μου, δεν υπήρχε, ήτανε αδιάφορη.

- Να ρωτήσω κάτι. Ήταν πιο δύσκολο, το δημοτικό, το γυμνάσιο ή το λύκειο; Δηλαδή, ποια ήταν... ήσουνα, καταρχάς, στο ίδιο σχολείο;

- Στο δημοτικό, είχα την τύχη, να είμαι στην Αμερική, οπότε, είναι λίγο διαφορετικά τα πράγματα. Όταν γύρισα στην Ελλάδα, τελευταία τάξη του δημοτικού, δε θυμάμαι να είχα

κάποια... κάποιο θέμα, κάποιο πρόβλημα. Όσο μπαίναμε στην εφηβεία, γινόταν όλο και χειρότερη η κατάσταση.

- Το βλέμμα, των συμμαθητών σου, πότε άλλαξε; Άλλαξε απ' τη δικής σου συμπεριφορά; Άλλαξε από μόνο του; Διότι, αυτό που πιστεύω είναι ότι η... η... η ρουτίνα, η εξοικείωση, αλλάζει τα δεδομένα και αλλάζει και το βλέμμα των ανθρώπων, να σου πω, στη διαφορετικότητα. Εσύ, είδες μια διαφορά στην αντιμετώπιση των συμμαθητών σου, ανάλογα με τη δική σου συμπεριφορά, με το πώς διαχειρίστηκες εσύ, τη διαφορετικότητά σου.

- Το κομβικό σημείο, ήτανε... Θα το διηγηθώ, ήμουνα 14, είχαμε πάει, όλοι μαζί, συμμαθητές, όχι μόνο οι στενοί φίλοι δηλαδή, οι οποίοι, δεν άλλαξαν ποτέ και είναι ακόμα φίλοι μου, πολλοί συμμαθητές, είχαμε πάει μαζί, να κάνουμε πατινάζ, στον πάγο. Και, έτσι όπως πιανόμασταν, χέρι χέρι, πιάνει μια κοπελίτσα το δικό μου το χέρι, το αριστερό, το πέταξε με αηδία, δεν το πέταξε, φώναξε, ούρλιαξε και το πέταξε με αηδία. Νομίζω ότι, αυτό, έθεσε, μετά τον τόνο δηλαδή, στο πώς με αντιμετωπίζανε.

- Δεν ήταν συμμαθήτριά σου; Δεν είχε δει;

- Ήτανε αλλά ήτανε σε άλλο τμήμα. Υπάρχουνε περιπτώσεις που δεν το προσέχουνε, το χέρι μου. Είναι κάτι, δηλαδή, που δεν είναι τόσο εμφανές, σε εμένα, ούτε με έχει εμποδίσει, ποτέ, πρακτικά, απ' το να κάνω κάποια πράγματα. Δεν ξέρω εάν το είχε δει ή δεν το είχε δει ή αν το είχε ακούσει ή δεν το είχε ακούσει, αντέδρασε, όμως έτσι, τη συγκεκριμένη στιγμή. Αυτό... γυρνάω στο σπίτι, εκείνη την ημέρα, έφυγα αμέσως, δηλαδή, ένιωσα τόσο άσχημα, γιατί γύρισαν, ξαφνικά, όλοι, να με κοιτάνε και, στα 14, όταν γυρνάνε όλοι να σε κοιτάνε, είναι ό,τι χειρότερο μπορεί να σου συμβεί. Γύρισα σπίτι και παρακάλεσα, τότε, τους γονείς μου γιατί το συζητάγαμε, αλλά δεν το είχαμε αποφασίσει, να πάω στη Γαλλία, να κάνω μια πρόθεση σιλικόνης για το χέρι μου. Υπάρχει ένα συγκεκριμένο κέντρο, στη Γαλλία, που κάνει προθέσεις σιλικόνης, οι οποίες, είναι φοβερά αληθοφανείς. Και, αυτό έγινε. Πήγα στη Γαλλία, έκανα την πρόθεση σιλικόνης, έπρεπε, όμως, να κάνω και μια επέμβαση στο... στο χέρι, για να μπορώ να τη φοράω πιο άνετα, τη συγκεκριμένη πρόθεση. Και πάλι, υπήρχε μια ομάδα παιδιών στο σχολείο, που, όσο εγώ ήμουνα 2 μήνες, σχεδόν, νομίζω, με το χέρι μπαταρισμένο, θεώρησαν σκόπιμο και θεώρησαν ευφυές, μαγκιά, δεν ξέρω πώς να το χαρακτηρίσω, να με κοροϊδεύουνε, γι' αυτό το πράγμα, για την επέμβαση που έκανα στο χέρι μου, για το χέρι μου. Είναι, όμως, η εφηβεία, που είναι πολύ περίεργη ηλικία. Με σημάδεψε πολύ, στο πώς ένιωθα εγώ, τον εαυτό μου. Δηλαδή, ένιωθα πάντα ότι υπολίπομαι, ότι δεν είμαι αρκετά όμορφη, ότι δεν είμαι αρκετά καλή, και είχε αντίκτυπο, μετά, στις επιλογές μου, αυτό το πράγμα. Στους συντρόφους που επέλεγα, θεωρούσα ότι, ο χειρότερος σύντροφος που μπορούσε να είναι, είναι αυτός που μου αξίζει, άρα, εδώ θα μείνω.

- Δεν αξίζεις για κάτι παραπάνω.

- Δεν αξίζω για κάτι καλύτερο. Το χειρότερο, δηλαδή, που μπορούσε... που έγινε, ήταν αυτό. Κατά τα άλλα, με ώθησε να διαβάσω πάρα πολύ, να καλλιεργήσω, πάρα πολύ, το πνεύμα, προέρχομαι και από μια τέτοια οικογένεια. Δηλαδή, ο πατέρας μου, πάντα, μας πέταγε κάτι

βιβλία στην αγκαλιά. Προσπαθώντας, λοιπόν, να ισορροπήσω αυτό που ένιωθα, εγώ, ότι υπολίπομαι σε εξωτερική εμφάνιση, να την ισορροπήσω με το πνεύμα. Στα 40 μου έφτασα, να το ...

- Και πάλι καλά. Δηλαδή, το να φτάσεις στα 40, να αποδεχθείς... δε χρειάζεται να 'χεις κάποια ιδιαιτερότητα ή αναπηρία για να φτάσεις στα 40 δηλαδή, νομίζω ότι είναι και μια κομβική ηλικία. Κυρίως για τις γυναίκες...

- Ναι.

- ... όπου, πλέον, διαχειριζόμαστε τη δική μας πραγματικότητα, με τελείως άλλο τρόπο.

- Ακριβώς.

- Πρώτοι έρωτες; Γενικότερα, κοινωνικοποίηση, φίλοι, πρώτοι έρωτες, φίλες;

- Πρώτοι έρ... φίλοι και φίλες. Οι φίλοι και φίλες, παραμένουν εξαιρετικά σημαντικοί, για μένα, έχω φίλους και φίλες από τότε, από το σχολείο. Είναι εξαιρετικά σημαντικό κομμάτι της ζωής μου, δεν είχα, ποτέ, πρόβλημα φιλίας. Θεε γιατί είμαι και λίγο... είμαι έξω καρδιά; Θεε γιατί έχω χιούμορ; Θεε γιατί θα καφρίσω, θα κάνω πλάκα; Δεν είχα ποτέ πρόβλημα φιλίας. Οι πρώτοι έρωτες, ήτανε δύσκολοι, γιατί, ήταν αυτό που... που είπα και πριν, ότι ένιωθα ότι δεν ΑΞΙΖΩ την αγάπη, δεν ΑΞΙΖΩ να με επιλέξει ένα παι.. ένα αγόρι, ειδικά σε εκείνη την ηλικία. Έχω απορριφθεί για το χέρι μου δηλαδή, το χω... και μου το 'χουν πει ευθέως, ότι «Δε μπορώ να μια μαζί σου, σιχαίνομαι που το βλέπω.», επί λέξει. Από την άλλη, όμως, μετά τα 40, συνειδητοποίηση ότι έχω εισπράξει έρωτα, ότι έχω γίνει αντικείμενο έρωτα, από ορισμένους ανθρώπους, από ορισμένους άντρες. Απλά, ήταν τόσο βαθύ το κόμπλεξ, που είχα καλλιεργήσει εγώ, που δεν το... δεν το αξιολογούσα.

- Θέλω να μας πεις κάποιες ιστορίες πολύ οδυνηρές, που έχει βιώσει στην καθημερινότητά σου. Μιλάγαμε στο τηλέφωνο....

- Ναι.

- ...και θα 'θελα, πραγματικά...

- Με το λεωφορείο.

- ... επειδή και εγώ, με το λεωφορείο, επειδή, και εγώ, πάγωσα όταν άκουσα την ιστορία, θα 'θελα, πραγματικά, να την μοιραστείς μαζί μας.

- Είμαι, λοιπόν, στο λεωφορείο και πηγαίνω στο φροντιστήριο γερμανικών, 15-16, εκεί γύρω πρέπει να 'μωνα, εκείνη την ηλικία μου συνέβαιναν όλα και ήτανε πολύ δύσκολο να το διαχειριστείς σε εκείνη την ηλικία και, μέσα στο λεωφορείο, είναι ένας παπάς, ο οποίος, με το που βλέπει το χέρι μου, αρχίζει και φωνάζει, αναγκάζοντας όλο το λεωφορείο να γυρίσει να με κοιτάξει, λέγοντας ότι είναι το σημάδι του διαβόλου, το χέρι μου. Κατέβηκα, από το λεωφορείο, στην επόμενη στάση και πήγα στο φροντιστήριό μου, από Μαρούσι, που έμενα, το φροντιστήριο ήταν στην Κηφισιά, πήγα με τα πόδια, γιατί ντρεπόμωνα να μπω μέσα, πάλι, στο λεωφορείο.

- Κανείς δεν αντέδρασε, στο λεωφορείο;
- Όχι.
- Κανείς δε σηκώθηκε; Καλά, υποπτεύομαι ότι, εκείνη τη στιγμή, είχαν παγώσει όλοι.
- Φαντάζομαι, ναι και δεν έδωσε και χρονικό περιθώριο, δηλαδή, κατέβηκα, κατευθείαν κάτω.
- Ναι, ναι. Γιατί, είναι μια τόσο φοβερή σκηνή που, πραγματικά, πρέπει να πάγωσαν όλοι και δεν είναι εύκολο, όταν έχεις παγώσει, να έχεις και μια αντίδραση.
- Η αντίδραση, είναι δύσκολη.
- Είναι πολύ δύσκολη, η αντίδραση, να 'μαστε ειλικρινείς, τώρα.
- Δεν το περίμενα, να σου πω την αλήθεια και δεν περιμένω, από τους γύρω, να με υπερασπιστούνε. Αυτό που περιμένω είναι ότι, ο συνάνθρωπός μου, από μόνος του, να έχει έναν... ένα, βασικό, βαθμό ενσυναίσθησης. Ο συγκεκριμένος παπάς και, εδώ να τονίσω ότι δεν τσουβαλιάζω όλους τους παπάδες, έχω γνωρίσει πεφωτισμένους παπάδες, ο συγκεκριμένος, του έλειπε βασικό κομμάτι ανθρωπιάς, θεωρώ. Δεν ήταν καν...
- Δεν πάμε καν στην ενσυναίσθηση, εδώ.
- Όχι, όχι, μιλάμε για... για βασικό κομμάτι ανθρωπιάς. Παίρνεις ένα πιτσιρικάκι, 15 χρονών, ένα κοριτσάκι 15 χρονών και μεταφέρεις ό,τι μαυρίλα έχεις στην ψυχή σου, γιατί για μαυρίλα πρόκειται, να θεωρείς ότι έχεις το δικαίωμα να ξεφτιλίζεις τον άλλον και να τον κάνεις ρεζίλι, για κάτι, το οποίο, δε μπορεί να αλλάξει. Δε μπορώ να αλλάξω το χέρι μου. Δεν υπάρχει θεραπεία, γι' αυτό το πράγμα. Δε μπορεί να έρθει η ιατρική, η επιστήμη και, ξαφνικά, να μου κολλήσει δάχτυλα. Όπως, δε μπορεί, στο γιό μου, να έρθει να του βάλει ένα καινούριο πάγκρεας. ΔΕΝ γίνονται αυτά τα πράγματα. Πορευόμαστε, στη ζωή μας, με αυτό που μας έλαχε. Τύχη ήτανε.
- Όχι, συμφωνώ απόλυτα μαζί σου. Τώρα, ξαναγυρνάω στο θέμα της εφηβείας. Δεν ξέρω, αν θυμάσαι πιο πολλές κακές σκηνές ή κακές στιγμές, απ' την εφηβεία, γιατί σου συνέβη κατά τη διάρκεια της εφηβείας ή, απλά, επειδή η εφηβεία είναι μια πολύ ιδιαίτερη και ευαίσθητη στιγμή, για εμάς και για τα αγόρια και για τα κορίτσια οπότε, ό,τι μας συμβαίνει, αποκτάει άλλη διάσταση.
- Νομίζω ότι, αυτό είναι.
- Νομίζω ότι, αυτό είναι διότι, τελικά, στα 15, όταν προσπαθείς να τοποθετηθείς σα γυναίκα και κάθεσαι και καταγράφεις, δηλαδή, είναι μια ζυγαριά και καταγράφεις τα υπέρ και τα κατά και, δυστυχώς, έχεις την αίσθηση ότι, λόγω του χεριού, είναι πολλά πιο πολλά τα κατά, απ' ότι είναι τα καλά, εκεί, υπάρχει μια ανατροπή, στον τρόπο που βλέπεις τον εαυτό σου. Όμως, πιστεύω ότι, οι αντιξοότητες και τα εμπόδια, είναι και μια ανοιχτή πόρτα. Δηλαδή, από τη στιγμή που προσπεράσεις αυτές τις αντιξοότητες και αυτά τα εμπόδια, δίνεις στον εαυτό σου τη δυνατότητα να ψάξεις πτυχές του εαυτού σου, τις οποίες, δε γνώριζες και, τις οποίες,

αναγκάζεσαι να ανακαλύψεις. Ενδεχομένως, να μην το χες κάνει αν το αριστερό σου χέρι ήταν ακριβώς το ίδιο με το δεξί σου χέρι. Γι' αυτό, σε ρώτησα, κιάλας, σε τι επένδυσες, διότι επενδύεις σε άλλα δεδομένα, όταν έχεις ένα χαρακτηριστικό, το οποίο, είναι πιο δύσκολα διαχειρίσιμο.

- Να ξεκινήσω, λέγοντας ότι, η εφηβεία μου, εκ των υστέρων και, τώρα, ούσα 48 χρονών, μπορώ να έχω λίγο μεγαλύτερη ωριμότητα, στο πώς βλέπω τα πράγματα, η εφηβεία μου, είχε και εξαιρετικά καλές στιγμές, δεν ήτανε μόνο οι κακές στιγμές. Επέλεξα, επί σειρά ετών, εγώ, επιλογή ήτανε, να εσιτιάσω στις κακές. Γιατί με... γιατί με σημάδεψαν. Όμως, η κάθε δυσκολία, ανοίγει μια πόρτα δυναμικής. Είναι αυτό που είπα πριν, ότι επένδυσα, μετά, σε άλλα πράγματα. Επένδυσα στην παιδεία μου, επένδυσα στη μόρφωσή μου, επένδυσα, πάρα πολύ, στη δουλειά μου. Θεωρώ ότι, με έχει κάνει καλύτερο άνθρωπο, με την έννοια ότι, δε θέλω το πλήγωμα, που εγώ ένιωσα, να το νιώθει και άλλος άνθρωπος. Και, γι' αυτό επέλεξα και τη δουλειά που κάνω. Δηλαδή, η δουλειά που κάνω, με φέρνει αντιμέτωπη με δύσκολες καταστάσεις, με δυστυχία, με προβλήματα που, όμως, με μια σωστή διαχείριση και με μια σωστή βλέψη, μπορείς και να τις κάνεις πολύ πιο εύκολες. Όλα αυτά, τα χω μάθει απ' το χέρι μου. Δε νομίζω, με το να μπορούσα να καλλιεργηθώ στο βαθμό που έχω καλλιεργηθεί ή αν δεν το είχα. Γιατί, υπήρξα ευλογημένη σε πάρα πολλούς άλλους τομείς, πλην του χεριού μου και θα εφησυχάζομουν. Το χέρι μου, με ανάγκασε να μην εφησυχαστώ, σε αυτά που μου είχαν, ήδη, προσφερθεί.

- Έλσα μου, σε ευχαριστώ πάρα πολύ που ήσουνα κοντά μας, σήμερα. Θα τα ξαναπούμε, πολύ σύντομα.

- Σε ευχαριστώ, και εγώ, για την ευκαιρία.

Ανδρική φωνή: Ενσυναίσθηση, πώς αλλιώς θα πεις bye bye στα στερεότυπα.

Για να μη χάσετε κανένα επεισόδιο από τα podcast του Hop On Inclusion, ακολουθήστε μας στο Spotify, Google Podcast, Apple Podcast, Podbean, και φυσικά στο hophoninclusion.com.

Transcript

Male voice: These are the hophoninclusion.com podcasts

Athena Kritikou: Hello, my name is Athena Kritikou, Founder and President of SKEP. Today, I am hosting my friend Elsa Alexiou. Elsa is the founder and CEO of F2F Insurance.

Male voice: Disability? Don't stick to stereotypes.

We discuss without filters all the Whats, Hows and Whys that trouble us.

Athena Kritikou: Elsa, good morning, thank you very much for being with us today.

Elsa Alexiou: Good morning, Athena, I am very glad to be here.

- You were born with a peculiarity, the medical name is congenital aplasia of the left hand, isn't that correct?

- Exactly.

- What does that mean?

- Quite simply, it means I'm missing fingers from my left hand.

- You quite often refer to the "ifs" of life, which exist and revolve in all our minds, to all the "ifs" that mark our lives. Could you have been someone else if you hadn't been born with this characteristic? What has hindered you, what has helped you and what have you invested in, as a person and as a woman? I would like to take you back in time, back to school and student life.

- Well, the beginning of everything is when you enter the school environment and where you realize your "difference".

- At 5-6 years old, when you start school, you realize that you are not the same as the other children. In your childhood and adolescence, you have to work on it with yourself, accept it. It is very difficult to accept diversity at these ages, especially your own diversity and, of course, back in the 80s, when I was a kid, there was no information at all about diversity. There were incidences of bullying and mockery, which made me question myself, as a girl, as a child and later, as a woman. I had to work hard on these issues.

- Well here you are...

- That's what I had to work on.

- Let me ask you something; First of all, I suspect that a family educates itself in order to learn to manage a particular characteristic. Was there any kind of communication with the educators and schoolteachers? What was their reaction? Because the bullying you receive isn't only from your classmates, it can also be in the way teachers react.

- In general, the reactions of teachers was indifference. Especially in middle school and high school, that is, in adolescence, there was a lot of indifference on the part of the school environment in the way they treated me. I was forced to change school in the 1st year of high school and went to another one, precisely because of this non-acceptance that I had received. Compared to now the conditions were very different then. I see my son, who also has a peculiarity, he is a type 1 diabetic, which means he does insulin shots in the classroom. He lifts his shirt to hit his insulin, I call it 'hit' on purpose, because he has been accused of drug use by a professor. Can you believe that? But I see that, in general, the treatment is very different now in schools because there is protection for these children. In my age, in my generation, it didn't exist, the attitude was indifference.

- Can I ask you something? Which was more difficult, elementary, middle school, or high school?

- In elementary school, I was lucky enough to be in America, so things were a little different. When I returned to Greece, in the last grade of elementary school, I don't remember having any issues, any problems. However, as I entered adolescence, things got worse and worse.

- When did your classmates begin to look at you differently? Did you start to behave differently? Because what I believe is that routine and familiarity change the way people look at diversity. Did you see a difference in the treatment of your classmates due to your own behavior and on how you managed your diversity?

- So when was my turning point? I was 14 years old, and my classmates and I had gone ice skating together. Just as we were holding hands, a little girl grabbed my left hand, and threw it away in disgust! Not only did she throw it away, she also shouted and screamed. I think that after this episode, the tone was set for how I was treated.

- Wasn't she your classmate? Hadn't she ever seen?

- I don't know if she had seen me or not or if she had heard about my hand or not, but she reacted like this at that particular moment. I left immediately, I felt so bad, because suddenly everyone turned around to look at me and, at 14, when everyone turns to look at you, it's the worst thing that can possibly happen to you. I returned home and begged my parents to send me to France, as we had already been discussing it, to have a silicone prosthesis made for my hand. There is a specific center in France that makes silicone prostheses which are very realistic. And so I went to France. I had a silicone prosthesis inserted, but I also had to have an operation on my hand, so that I could wear it more comfortably. However, once more, when I returned to school, there was a group of kids who thought it was really funny to ridicule me about my "new" hand! It traumatized me a lot, in how I felt about myself. I mean, I've always felt that I'm too fat, that I'm not pretty enough, that I'm not good enough, and this had an impact on my choices. In the partners I chose ...as I thought then that the worst possible partner was the one I deserved.

- So, you didn't think you deserved anything better...

- Yes, I didn't deserve anything better. That is, the worst that could happen, was this. However, these obstacles pushed me to read a lot, to cultivate myself and my spirit. But my family has always been like this, as well. I mean, my father always threw some books on our laps. Trying, then, to balance what I felt, that I was fattening up in outward appearance, to balance it with the spirit. At the age of 40 I reached, well...

- The age of 40 is a pivotal age even if you don't have any particularity or disability. Mainly for women...

- Yes.

- We have to deal with our own reality, in a completely different way.

- Exactly.

- What about first loves? Socializing, friends, girlfriends?

- Friends are still extremely important to me, I have had friends since school. It's an extremely important part of my life, I've never had a friendship problem. Maybe because I have a sense of humor? Maybe because I will scold, I will joke? I never had a friendship problem.

First loves were difficult, because like I said before, I felt that I did not DESERVE love, I did not DESERVE to be chosen by a boy, especially at that age. I've been rejected for my hand, I've been told directly "I can't be with you, I hate to see it". On the other hand, after the age of 40, I realized that I had received love, that I had been the object of love by certain people, by certain men. Very simply, the complex that I had developed was so deep that I could not evaluate it.

- Can you share with us some painful stories that you have experienced in your everyday life?

- I have to tell you I have experienced some really unbelievable stories that have stigmatized me. So, I'm on the bus and I'm going to the German school. I am around 15-16 years old, an age where everything is very difficult to deal with. On the bus, there's a priest, who, upon seeing my hand, begins to shout, causing the whole bus to turn around to look at me. He was screaming that my hand was the mark of the devil! I got off the bus at the next stop and walked 5 kilometers to the next town where my tutoring school was located. I walked because I was ashamed to get on the bus again.

- No one reacted on the bus?

- No.

- Nobody got up? Well, I suspect, at that moment, they were all frozen.

- Yes. It was such a shocking scene that everyone must have frozen, and so it's not easy when you're frozen to have a reaction. I didn't expect, and still don't expect, those around me to defend me. What I expect is that my fellow man shows some empathy.

- We're not even going into empathy here.

- No, no, we are talking about... a basic part of humanity. This priest, and I want to emphasize here that I am not bashing all priests as I have met very enlightened ones, lacked any humanity whatsoever. Imagine a little girl, just 15 years old, and someone conveys all the blackness he has in his soul, as he thinks he has the right to defile me because I am different. And this difference is something you cannot possibly change. There is no cure for this. Medicine, science cannot come and, suddenly, stick fingers on my hand; just like science cannot place a new pancreas in my son. These things do NOT happen. We move on and adapt with what we are given in our lives. It is a matter of luck.

- I completely agree with you. Now, back to the subject of adolescence. I don't know if you remember some more bad scenes or bad moments. Maybe because it happened to you during

adolescence or, simply because adolescence is a very special and sensitive time where everything that happens to us takes on another dimension.

- I think, that's it.

- I think this is because, at 15 years old, you are in a position between a child and a woman and you try to write down the pros and cons of your life and you feel, that because of your hand, there are many more cons than pros. But I believe that adversity and obstacles open a door. From the moment you overcome these adversities and obstacles, you give yourself the opportunity to look for new aspects of yourself which you didn't know you had and you were forced to discover them. You might not have done this if your left hand was exactly the same as your right hand. That's why I am asking you, what did you actually invest in, for yourself?

- Let me start by saying that my adolescence had some extremely good moments, it wasn't just the bad times. I chose, for a number of years to focus on the bad. Why me... why was I marked? But with every difficulty, a door of potential opens. I have learned all this because of my own hand. My hand forced me not to be complacent. I invested in other things. I invested in my education and I invested in my work.

I also believe that it has made me a better person, in the sense that I don't want anyone else to feel the hurt and pain that I have felt. And that's why I chose the work I do. In other words, what I do brings me face to face with difficult situations, with unhappiness, with problems that, however, with proper management and clear vision, you can make them much easier. All of this, I have learned because of my hand.

- Elsa, thank you very much for being with us today. We will meet again, very soon.

- I thank you, too, for the opportunity.

Male voice: Empathy, how else do you say bye bye to stereotypes?

To never miss an episode of the Hop On Inclusion podcasts, follow us on Spotify, Google Podcasts, Apple Podcasts, Podbean, and of course hoponinclusion.com.